

Violenciarizikó csökkentésére törekvés

Szabó Ferenc Ádám

Forenzikus Pszichiátriai Munkacsoport

2019. November 15.

Esetbemutató – előzmények

- 32 éves férfi
- Főiskolai évek végén jelentős funkcionális csökkenés
- 2017 március: súlyos szuicid kísérlet (hídról Dunába ugrott)
→ osztályos kezelés; akut pszichotikus zavar; olanzapine
- 2017. július: súlyos testi sértés: édesanyja nyakát késsel metszette
→ IMEI; paranoid személyiségzavar; risperidone
- 2017. október: súlyos szuicid kísérlet (emeletről kiugrott)
→ osztályos kezelés; akut pszichotikus zavar,
zuclopenthixole (depot) + clozapine + clonazepam + paroxetine

Esetbemutató – gondozás

- 2018. január – 1. klinikai hospitalizáció; szkizofrénia spektrum zavar; zuclopenthixole (depot) + clozapine (↑)
- Emissziót követően heti/kétheti ambuláns kontroll
- Büntetőügy: elterelés + felfüggesztett szabadságvesztés
- 2018. május – 2. klinikai hospitalizáció; haloperidol (depot) + clozapine + lítium
- 2019. március – 3. klinikai hospitalizáció; haloperidol (depot + tableta) + clozapine
- Terápiarezisztens szkizofrénia perzisztáló pszichotikus tünetekkel, hiányzó betegségbehatárolás, masszív disszimuláció és jó benyomáskeltésre törekvés, jó compliance

Esetbemutató – violenciariizikó

- Violencia ← pszichózis (beleértve szorongás, feszültség, nyugtalanság)
- Valamennyi **forrás** azonosítására és eliminálására történő **intenzívebb** törekvés:
 - **endogén** komponensek (betegség tünetek):
depot, kombináció, „off-label” terápia, mellékhatások sajátos értékelése, eseti gyógyszerelés (BDZ!), sűrűbb hatóanyag szint-ellenőrzés
 - **iatrogén** komponensek (akathisia, egyéb EPS, CYP-enzim gátlás):
antikolinerg hatóanyagok kerülése, bétablokkoló, lehetséges interakciók szorosabb vizsgálata
 - **organikus/exogén** komponensek (traumák, szerhasználat)
folyamatos kórházi státusz-követés, alkohol- és drog tesztek
 - **pszichogén** komponensek (büntető eljárás, ellátás, szülők)
kontinuus pszichoedukáció, pszichoterápiás alapelemek, hozzátartozói non-compliance

Esetbemutató – violenciariizikó

- Szorosabb, óvatosabb, érzékenyebb **követés** (gyakori kontrollok, szakdolgozói és pszichológusi visszajelzések, szoros kapcsolattartás a hozzátartozókkal)
- Hangsúlyfektetés a **compliance** és az **absztinencia** fenntartására
- **Anticipáció/felkészülés** – forgatókönyvek kialakítása állapotromlás(ok) esetére
- **Forrás**azonosítás vagy intenzitásfokozódás esetén **beavatkozás** (eseti gyógyszerelés, terápiás revízió, hospitalizáció, szükség esetén korlátozó intézkedések)

Esetbemutató – violenciariizikó

- „nehéz terep”: **violenciaprevenció** vs. **compliance-fenntartás**
 - gyógyszerek mennyisége (↑ vs ↓)
 - mellékhatások jelenléte (↑ vs ↓)
 - rendszeres ambuláns kontroll (↑ vs ↓)
 - hiteles terápiás kapcsolat fenntartása (↓ és ↓)
 - transzparenciacsökkenés
 - kapcsolattartás a hozzátartozókkal (↑ vs ↓)
 - transzparenciacsökkenés